

PŘEDSTAVUJEME:

(jch)

288 新亞

Edward - "C" SVITAVY

/inscenace textů z knihy Edwarda Leara "Kniha třešků a plásků" - režie a hudba: Karel Šefrna /.

Soubor existuje od roku 1970 a vypracoval se mezi špičkové amatérské loutkářské soubory v ČSSR. Jeho duší je režisér, hudebník, výtvarník a zubař Karel Šefrna. Soubor pomáhá mezi amatéry prosazovat moderní pojetí loutkového divadla a to navzdory někde ještě žijícím ortodoxním příznivcům loutkového divadla ve stylu Matěje Kopeckého, tvrdošíjně vyhánějícím živé herce za jeviště. O úspěchu této misijnářské činnosti svědčí nejlépe řada festivalových cen a výjezdy po vlastech evropských /MLR, SSSR, Francie, Španělsko, Portugalsko, PLR a NSR/.

"EDWARD" je souborem charakterizován jako divadlo poezie a předmětů. Otázkou, na kterou odpoví až představení samo, je, nakolik je právě nonsensová poezie Edwarda Leara převoditelná do jemné poetiky "Céčka". Příležitost pro srovnání / jak už je zvykem porovnávat, měřit, předhánět se / budou mít ti, kdo viděli "learovské" Příběhy dlouhého nosu v Divadle na provázku, nebo pořad Jana Rejzka ve Viole.

Mottem Představení, ale asi i klíčem k poezie "Céčka", je citát z programu "Edwarda": "Dát přednost radosti ze života, obrazotvornosti, vnitřní bohatosti? I za tu těžkou cenu, že věčně klepu na dveře, že za nimi tak často zůstávám? - Nemůžu jinak, to není jen nějaký náhodný stav, je to celé lidské bytí ..."

(jch)

(zat)

ROHLÍK I. 5

Soubor původně vznikl jako odnož DiPoT - Divadla poezie Teplice /založen 1986/, v roce 1987 přechází pod zřizovatele VO SSM Novosedlice. Zúčastňuje se recitačních soutěží /Wolkerův Prostějov, vítězství v Krajském kole v Ústí nad Labem/, na podzim 1987 z tohoto souboru a ze souboru Terč vzniká samostatná tvůrčí skupina Rohlík, ideální šipka, jejím uměleckým vedoucím je Pavel Olah.

Inscenace Na shledanou, pane Berkoška! / Autor: Jiří Zedník / měla premiéru v lednu letošního roku a do Písku byla doporučena na Krajské přehlídce amatérského autorského divadla v Litvínově. Porota ocenila především herecké výkony / v inscenaci vystupují tři herci/. Zaujali především " svou výpověď, schopností navzájem se vnímat, improvizovat, reagovat na sebe i diváka, neztratit se ve hře, ale udržovat si stálý nadhled, / výnatek z hodnocení/. Uvážíme-li, že soubor vznikl teprve nedávno, a že průměrný věk členů souboru je devatenáct let, je takové hodnocení úspěchem.

Kriticky a s humorným nadhledem vytváří místy až absurdní obraz pracovního procesu, zachycují závažné problémy /nevalifikované pracovní síly/ i vztahy mezi lidmi. Snaží se podat vše v maximální zkratce, nic zbytečně nerozvádět.

(ms)

DS ELIPSA

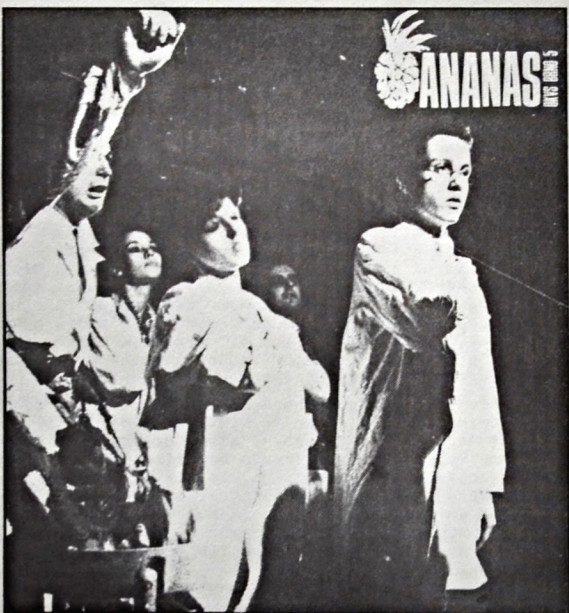
Vzniklo v roce 1985, zřizovatelem je OKVS Brno V, První inscenací byly vybrané pasáže Gogolových Mrtvých duší /premiéra v květnu 1986, scénář a režie Jakub Špalek/.

V roce 1987 vzniklo dětské studio Elipsy, k němuž nám Pavel Pochylý, scénarista a režisér inscenace EX LIBRIS, mj. napsal :

Na počátku byl nápad režiséra DNP Petra Scherhaufera, který byl v duchu práce Dětského studia DNP pojmenován Hra na nejoblíbenější knížku. Tak začaly na půdě DNP pod vedením čtyř lektorů - režisérů pracovat čtyři skupiny dětí. Premiéra, původně plánovaná na IV. 87, byla odložena. Práce skupin pokračovala dál. Byla však pozastavena na konci května '87, kdy v prostorech DNP začala akce Americké divadlo dneška. Na studio nezbyl čas, ani prostory, premiéra byla odložena až na XI. '87. A tak jsme samostatně přesídlili na OKVS Brno V a v práci pokračovali pod názvem DS Elipsa. Premiéru jsme uvedli v červnu '87.

Na počátku tedy byla hromada knih a přání hrát si právě s tou knihou, kterou kdo přinesl. Postupně jsme knihy třídili a hledali jakési společné znaky, podrobnosti, motivy. Prvním jednotícím momentem bylo rozhodnutí "pohádka nebo cokoliv jiného?". Ukázalo se, že pohádky dávají zjevně větší možnosti, ať už se to dál nazve jakkoli, třeba "fantazíí"... Nakonec zbyly knihy čtyři, čtyři fantazie-pohádky-představy, které se proplétají, jak jen se dá, už jen proto, že představě se nedá zakázat nic, a k tomu ta trocha vlastní reality na kterou děti už teď narážejí. Ale pozor: ty děti mají 10, 13, 14, 15, 16, 18 a 19 let! Jejich "klíčem", naším "klíčem", je DVOJICE, její soulad a rozpor, snaha o získání a strach ze ztráty druhého. Více nemá smysl psát."

(jch)

Fotografie z představení Ananas brněnského Ochotnického kroužku je od ůty Neolilho

A...

Ochotnický kroužek.

Jeden z nejambicióznějších amatérských souborů současnosti.

Zřizuje jej OKVS Brno 5. Vznikl v roce 1985. Hned první inscenace byla pozoruhodná: Amerika, podle nedokončeného románu Franze Kafky. Ochotnický kroužek s ní vystupoval i na minulém ŠP. Považte, co Jaromír Blažejovský napsal do brněnské Rovnosti 26. března 1988:

"V Americe / 40 repríz / soubor suverénně ovládl výrazové prostředky netradičního divadla a duch Kafkova díla postihl přesněji než Orson Welles ve filmu Proces." Dále J. Blažejovský pokračuje: "Rok 1986 přinesl dvě premiéry. Parafrázi biblického příběhu Abrahamus patriarcha pokládám z tvorby Ochotnického kroužku za nejhermetičtější, nejdotažitější a nejrozpatičtější; zato Salome, kterou tu nastudoval i hrál polský herec Marek Probošz, se stala událostí - ani v působnosti Provázku a HaDivadla dosud nikdo neviděl tak exhibicionistické, a přece i ve svých křečích sdělné představení."

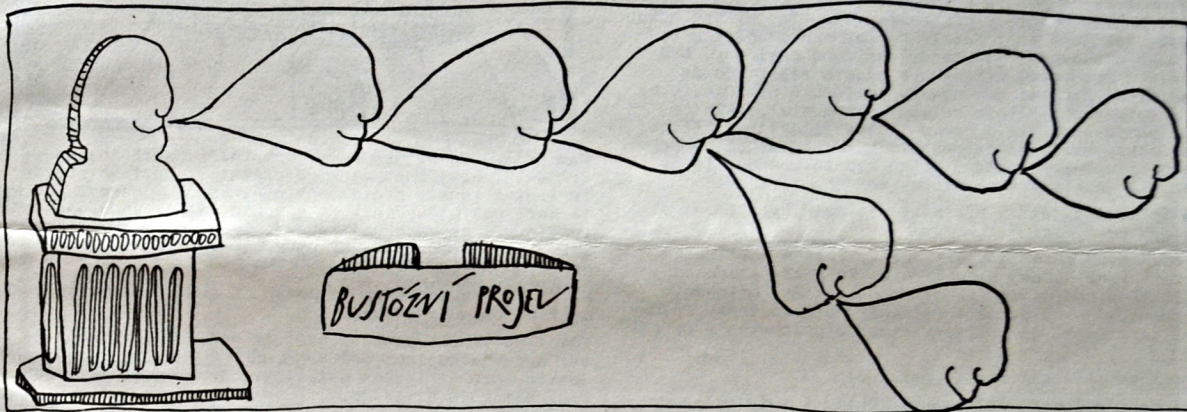
Vloni byl Ochotnický kroužek v holandském Utrechtu, kam pro festival amatérského divadla speciálně připravil scénickou hříčku Animace obrazu Cornelise Troosta Hádky astronomů, ovšem nakonec tam stejně hrál Abrahamus.

Na konci roku 1987 pak světu předvedl ANANAS; tentýž autor zveřejnil v lednu v Rovnosti recenzi Zločin, trest a Ananas. Vybírám z ní:

"Hra Jana Antonína Pitinského má podtitul "medium-fox thriller 1959" a je situována do vánoc uvedeného roku / s asociacními přesahy do let předcházejících i následujících /, což je doba, kdy se většina členů Ochotnického kroužku právě narodila nebo ještě ani to ne... Batolící věk generace Ochotnického kroužku je evokován společenstvím spjatých zvířat, přehlídkou fantomů a hororových příšer a ananase - exotickým symbolem odvanutých vánoc. A také iracionálním pocitem viny; oním důvěrně známým, zahanbujícím úzkostným pocitem, jaký si pamatujeme z předpubertálního času... V sérii inscenací, jimiž se dnešní mladá generace tápavě vyrovnává s historickou pamětí, zahanbené či obžalobně přiznávající své "bílé místa", představuje Ananas dílo drzé, ba prostofeké: vysmívá se totiž nostalgii, které se šedesátá léta u části veřejnosti dosud těší a polemizuje s jejich idealizací v pozdějších legendách."

Ananas je prý nejkouzelnějším představením, které lze dnes v Brně vidět. Nu uvidíme sami.

(jch)

KDO JE KDO V REDAKCI ZPRAVODAJE KDO JE KDO V REDAKCI ZPRAVODAJE

Považujeme za slušnost se představit, něco o sobě říct. Chtěli jsme tak učinit v prvním čísle, leč nevybylo místo, bylo třeba sdělit informace podstatnější, vedle jména, roku narození a působnosti jsme se domluvili, že každý uvede: 1. - své nejoblíbenější amatérské divadlo, 2. - své nejoblíbenější profesionální divadlo, 3. - svého vůbec nejoblíbenějšího div. kritika, 3. - svého nejoblíbenějšího div. kritika současnosti.

→ JOSEF CHUCHMA /1959/, redaktor kulturní rubriky týdeníku Mladý svět. 1. - Vizita, 2. - Nedivadlo, 3. - nemám, 4. - nemám.

→ JOSEF BROŽ /1965/ student 1. ročníku estetiky + divadelní a filmové vědy na FF UK. Promiňte mi neslušnost, ale asi bych se opakoval/nemám/.

→ VERA ČERNÁ /1966/, studentka 2. ročníku div. a film. vědy na FF UK. 1. - Jak se vám jele, 2. - Činoherní klub v Praze, 3. - nemám, 4. - nemám.

→ RADOVAN LIPUS /1966/, posluchač katedry dramaturgie a režie DAMU, 1. - Revolver Olomouc, 2. - nemám, 3. - nemám, 4. - Jaroslav Vostrý.

→ JANA NAVRATOVÁ /1964/, studentka 3. ročníku div. a film. vědy na FF UK. 1. - Jak se vám jele, Zeleneč, 2. - HaDi, 3. - Walter Kerr, 4. - nikdy měl nerozčilil Václav Königsmark.

→ MICHAELA SEDLÁČKOVÁ /1968/, studentka 2. ročníku div. a film. vědy na FF UK. 1. - nemám, 2. - Realistické divadlo Zdenka Nejedlého, 3. - Jindřich Vodák, 4. - Václav Königsmark.

→ JOLANA ŠOPOVÁ /1965/ - studentka 2. ročníku film. a div. vědy na FF UK. 1. - neznám jich mnoho a z těch, které znám, nemohu vybrat jednoho či více, která by měla v oblíbě, 2. - Činoherní klub v Praze, 3. - recenze, eseje, polemiky Karla Čapka - a nejen z oboru dramatického umění, 4. - Aleš Fuchs. Ještě bych řekla, že superlativ "nejoblíbenější" bych ráda nahradila slovy "působí mi potěšení" - věci se mění...

→ ZDENEK TICHÝ /1965/, student 3. ročníku div. a film. vědy FF UK. 1. - Nepreferuji žádné natolik, abych je mohl za takové označit. Ovšem nevzdávám se, třeba se právě zakládá, 2. - Boleslav Polívka, 3. - nemám, 4. - Jan Rejžek, byť není divadelník - specialista. Cením si ho pro univerzálnost, s níž se věnuje i jiným oblastem a zejména pro nezaměnitelný styl. Čtu-li Rejžkovy recenze, cítím ve vzduchu facku. Někoho možná způsob jeho psaní uráží, ale štky, které prohánějí kapry, byly vždycky potřebné.

→ VERONIKA TOMÁŠKOVÁ /1967/, studentka 2. ročníku div. a film. vědy na FF UK. 1. - Lampa, 2. - RDZN, 3. - F.X. Šalda, 4. - Václav Königsmark, Sergej Machonin.

→ PETR ZANTOVSKÝ /1962/, před koncem F2 UK Praha. 1. - Vizita /protože dělá divadlo o život dříve i nyní/, 2. - Bolek Polívka / bez Divadla na provázku/, 3. - je jich řada, vesměs z 1. republiky / od Čapka po Rutta atp./, 4. - Václav Königsmark /protože je vzácně nezapomenutelný/.

Souboj s H/h/adem aneb Rozhovor s Petrem Leblem.

Na výstavě scénografie můžete v expozici souboru Jak se vám jelo vidět fotografii, do ní nalepené titulky a pod ní nápis: "Nerealizovaný plakát k inscenaci, zamítnutý odborem kultury pro depresivitu a nevhodné gesto stojící ženy." Plakát měl být k inscenaci had, jeho autorem je Petr Lébl, vedoucí bývalého Doprapa.

Tys u toho zakazování byl ?

Nebyl, nejsem organizace, byla tam zástupkyně našeho zřizovatele - KD Dopravních podniků hl.m. Prahy. To se stalo koncem března. Od té se snažím zjistit, kdo konkrétně o tom rozhodl, chci od NVP hl.m. Prahy písemné potvrzení zákazu. ale naštěstí takovému bu nikdo o ničem nerozhodoval. nikdo nemá kancelář, telefon, nic. To už ale dělám "jenak" tak "protože tiskárna, s níž jsme byli domluveni, nám padla. Je to plejtvání prací.

Setkal ses někdy předtím s takovýmhle zamítnutím vlastní práce ?

Ne. To je ovšem tedy poprvé, kdy jsme plakát předkládali ke schválení na takhle vysokou instituci. A proto, že plakát tvořil fotografie. Když je to pouze typografie, rozhoduje o ní jen zřizovatel.

Na kolik přišel program na Hada ?

Na sedm a půl tisíce korun.

Výtisků je kolik ?

Tři tisíce .

Zaplatí se vám ???

Ne, protože ho nesmím prodávat. Při předchozích inscenacích jsme programy prodávali, ale vždycky nás někdo udal, tak jsme toho museli na čas nechat. Přitom my z toho nic nemáme, jde to do společné pokladny. Udávání a podobnými zákroky se prostě zajišťuje, že amatérská činnost je opravdu amatérská, nevidím, že by o podnikavost v téhle oblasti někdo stál, takže to asi pořád bude jen a jen dotovaná záležitost. Přitom se leckdy mezi amatéry objeví něco, co by si na sebe dost přivydělalo nebo i úplně vydělalo, podařilo by se zaplatit náklady a přistě by se mohlo jít dál.

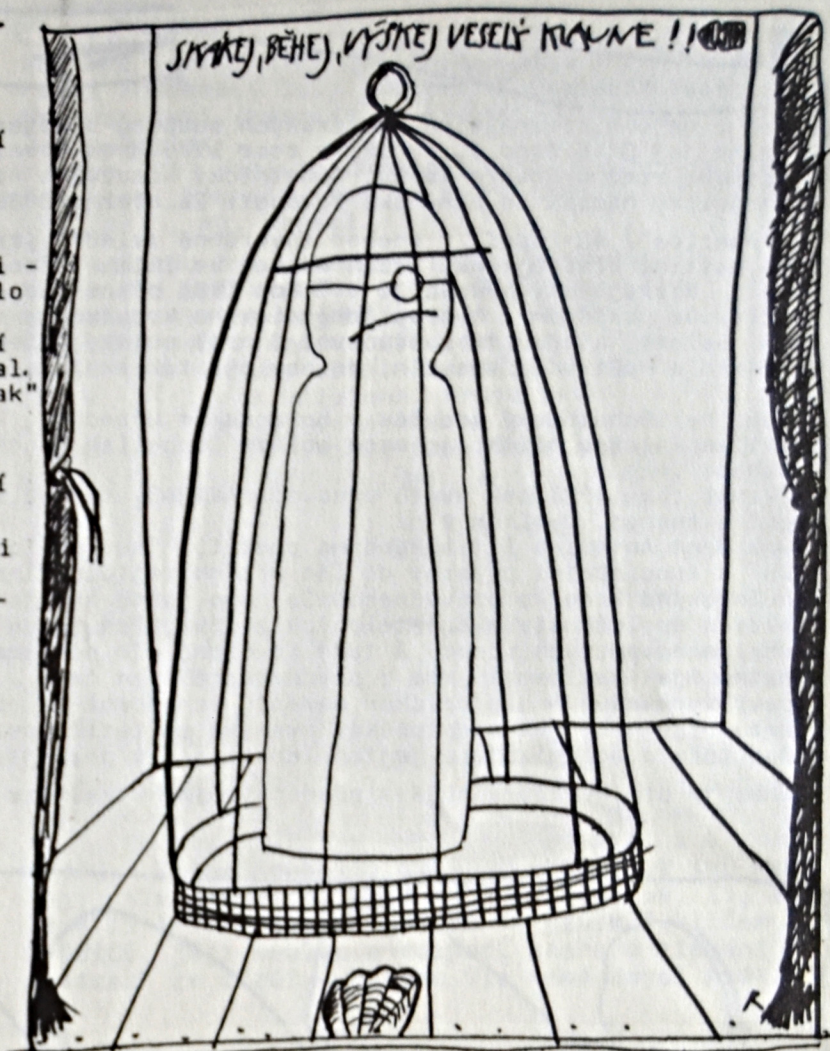
Na ŠP vystupujete s představením Mata Hari. Chceš k němu něco říci ?

Předně bych chtěl doplnit název. Přesně zní: Mata Hari - ráno osudu, s podtitulem Příchody a odchody talentů a nadějí počátku XX. století. Ty "příchody a odchody" - to by mělo být chápáno jako žánr. Dneska mně fascinuje, jak herci z divadla přicházejí a odcházejí.

Abych se přiznal ,moc ti nerozumím...

Tři roky dělám divadlo takhle aktivně a to věčně dohadování snad a naprosto každým mě ničí. Já si vůbec nepřipadám jako režisér, ale jako organizátor, manažér, protože já nerežisuju, ale uděluju pokyny - přijďte v sedm a udělejte tři kroky vlevo. Kletba amatérského divadla je v tom, že lidi, kteří v něm nejsou drženi ničím jiným než svým zájmem, nadšením, jsou mu věrní bez ohledu na kvalitu. Něco je naštvé, třeba politika, na divadlo se vykašlou, zalezou domů a čtou si. Na to dřív nebo později musí každé amatérské divadlo dojet.

Vadí mi , že lidi nemají objektivní možnosti dobře pracovat, jsou umocnění, nestíhají to všechno, dochází ke střetům, já žiju jen pro divadlo, oni, nebo vlastně hodně z nich ne, každé není jako holky, který - aby ušily kostýmy k Matě Hari - odešly ze zaměstnání a žily z úspor na vkladních knížkách. Všechno z Grotesky se plnilo a plní, s tím smutným i radostným .

Mám dojem, že už jen sledujeme, kolik ještě inscenací se dá v takových podmínkách udělat. I když je pravda, že lidi z venku, profesionálové, kteří v Hádovi i v Matě Hari hostují, cosi do souboru vnesli, obnovuje se to tím. Je ovšem dobrá zábava hledat termíny, skloubit volno profesionálů s volným sálem v DP a našimi možnostmi.

Už mi to všechno leze na mozek. A tak jsem vymyslel žánr příchodů a odchodů.

Mám z Maty Hari strach, protože tohle představení je asi opravdu odjinud než ty předešlé, vychází z cynismu, apatie, hra je laděna pateticky, je v ní obdiv i pohrdání kamenným divadlem.

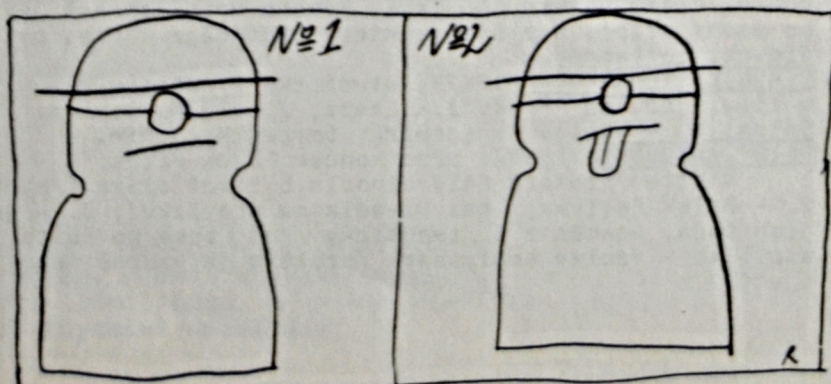
To všechno vypadá jako kdyby Jak se vám jelo pomalu dojíždělo -

Ale to zas ne. Na podzim opráším Taurida, tomu se daří vždycky na podzim, to je zajímavý. Chceme nazkoušet Proměnu podle Franze Kafky. To by se mělo hrát - konečně! - opravdu jen v pěti lidech. Chci dělat Plechový bubínek podle Güntera Grasse, ale na to teď nemám sílu. Takže když to dobře dopadne, měli bychom mít na podzim v repertoáru čtyři inscenace. Pochop jen, je mi třídvacet, ale při tomhle tempu se cejtím hrozně opotřebovaný. To je všechno. Proto ty řeči .

Nakolik se kříží Jak se vám jelo se studiem režie na DAMU ?

O škole se nebavme. Maximálně mě tolerují. A už mě propuští.

Ptal se Josef Chuchma

CO UVIDÍME:

čtvrtek 2.6.1988

14.00 - Radost Strakonice - J.Marek - kol.:
Věrná láska

15.30 - Aureko Ostrava - A.Berková - K.Vrchovský:
MYJU-LI TĚ

17.15 - DK Jirásek Česká Lípa - V.Klepka : Henryk
20.00 - Ochotnický kroužek Brno - J.A.Pitinský:
Ananas

RECEZIE

ŠAŠKÁRNA

O divadle AHA! Lysá nad Labem jsme už mnohé slyšely a byly to ohlasy vesměs pochvalné. Snad proto jsme se na představení upřímně těšily, i když vědomí, že o něm budeme psát nebylo příjemným vkladem pro divácké vnímání. Nechceme pochybovat o dobré úrovni tohoto souboru, ale po zhlédnutí dnešního představení jsme se nemohly ubránit pocitu, že před deseti lety by nás jejich výpověď oslovila víc. Asi se nemýlíme, že hlavním tématem inscenace byla manipulace, která je stále aktuálním aktem. Svazuje člověka do sítě kazajky, deptá, útočí, až ze slušného jedince udělá totálního šaška. Dokolečka dokola odvíjí se "Taková hra". Hra davu s jedincem, hra silnějšího se slabším, hra s odlišností, s lidským "já". Podříditi se a plnit, a nechceš-li, "přátelé" ti pomohou. Buď budeš jako my, nebo nebudeš vůbec. Tak si zvol!

Inscenace začíná závěrem předešlého cyklu a končí začátkem následujícího. Mezi těmito dvěma intervaly se - s diskutabilní dávkou zajímavosti - odehrává montáž variací na dětské hry, pohádky, hořkosměšné výjevy, místy dotažené do roviny připomínající postupy absurdního divadla. Stylizované herectví, barevná symbolika, hudba. Jakkoli zde funguje snaha o ozvláštnění, poetičnost, neustále registrujeme vy-preparované schéma a snad jen jednou se můžeme cítit opravdu překvapení. Máme zde na mysli obraz operace, respektive vyoperování člověčího z člověka, po němž následuje svěrací kazajka a poslušnost psa. Jinak se pohybujeme ve světě prvoplánové symboliky /např. řešení kostýmů manipulujících u manipulovaného/, úměrných asociací, vykonstruované tragikomiky.

Inscenace nám oznamovacím způsobem sdělila, že cesta z tenat manipulace neexistuje, že se na ní podílíme všichni a je jen otázkou relativní odolnosti člověka, kdy jí podlehně. /Naskakují zde přímé asociace s Kafkou, Keseyem a jinými/.

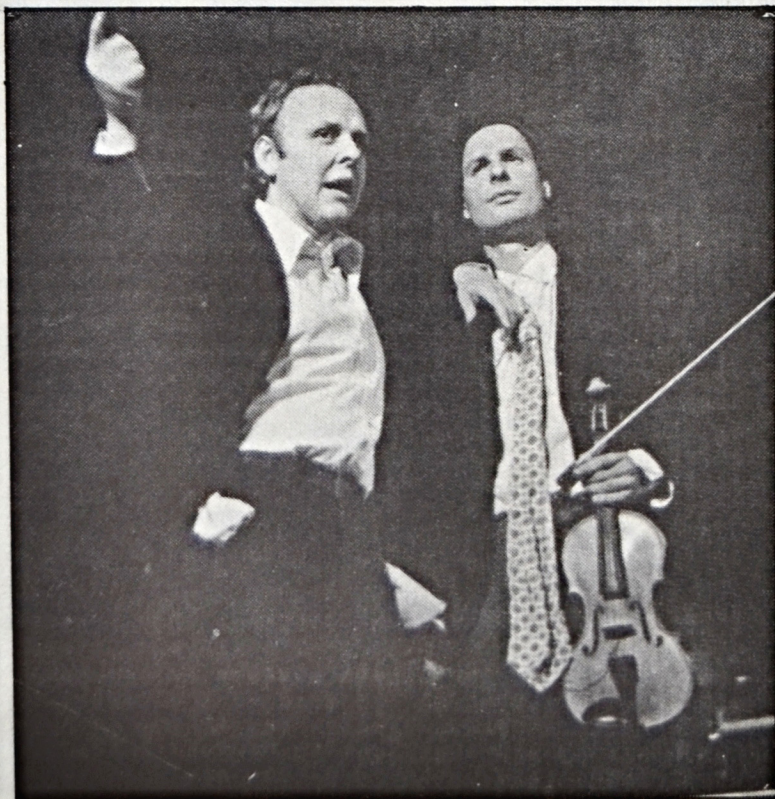
Inscenace měla být o lidech, o našich současnicích, ale konkrétní současnosti v ní bylo málo. A obecného už bylo tolik, že jen konstatovat už nestačí. Dané téma je už natolik profláknuté, že toto podobě modelu nemá daleko k vyčpělosti.

Myslíme, že M. Pokorný projevil zbytečnou skromnost, když "Takovou hru" označil "i trochu pravdivou", neboť v rámci takové generalizace, jakou inscenace předkládá, je skoro nemožné se mýlit.

Představení bylo schéma. Hádaly jsme, co bude dál. Nepletly jsme se. Schéma nemá rádo náhody.

Veronika Tomášková
Jana Návratová

Jaroslav Dušek a Martin Zbrožek - Vizita
na fotografii Karla Cudlína

DRÁŽDĚNÍ CHŘESTÝŠE BOSOU NOHOU

"Ne, vážně nechci!" - protesty marné, odpor je pacifikován a další divák je vržen do děje. No, do děje... Dostávám záchraný kruh a trumpetu a zůstávám trčet v pozadí. Můj pohled získává nové dimenze, ale ta židle mi chybí. Reminiscence na vojenský život a hrst omšelých vtipů /nástěnky, stereotyp politického ceremoniálu, valuta kontra koruna atd./ . Belast nabalený na úryvek z Hybnerova "CONCERTA grossa". Kde je autorské divadlo, je-li základem představení, jiné představení?

Začínám mít pocity, že jsem se ocitl na programu rota baví rotu. Vojenské prostředí má své mocné a neopakovatelné kouzlo; nicméně to zde chybí. Zelené sukno, vidina opuštěného, kamarádi, kteří vděčně přijímají forky, jimiž žijí

Toto kouzlo je pryč a zbyli dva mladíci, kteří mě sem nic netušíce odvěkli, a teď se trápí s diváky - cívilisty. Snad už bude, ne ještě ne.

Masová spolupráce s diváky. Može. Hm, moře sem tam vlnka. A hele Petr Scherhauser osobně. V první řadě. A - ne spolupracuje. Nevlní se. Tváří se jako útes. Ignoruje práci herce. V tom případě jsem velice zvědav, jak to bude vypadat ve vaší diskusní skupině, vážený pane! S takovým přístupem. Nevlnit se.

Tak snad, já už bych šel, ne? Zafuním do trumpetu a prý "Stříbrný vítr"! /Sakra, kdo asi prskal do té trubky přede mnou? / Pozor, už je tady opravdový konec. Cidlina uvízla na mělčině a její posádka v této chvíli netuší, že se na její palubě vyhříval "chřestýš křistiky". Kriticko - "herecká" schizofrenie končí.

PŘEDSTAVUJEME:

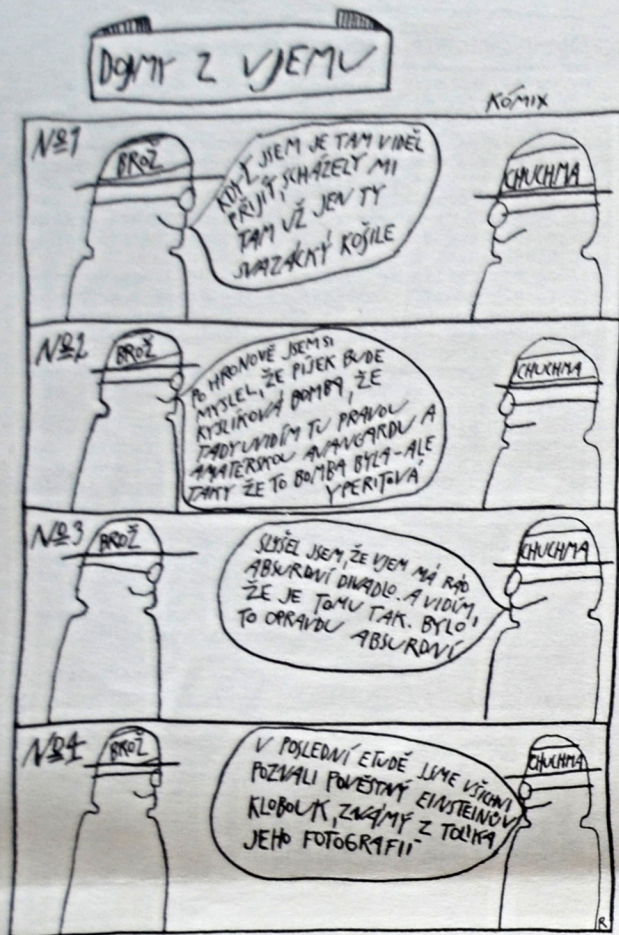
VIZITA

V roce 1981 ji založili Jaroslav Dušek s Janem Bornou. Excelovali / i na ŠP / Srslením. Psalo se o nich jako o následnících V + W. Pak následovaly Kostky, kde se k této dvojici přidal Oldřich Kužílek. A pak Borna odešel. Jakousi vybočující etudou byla Duškova hra Pavučina. K Duškovi a Kužílkovi se přidal Radek Uhlíř a byla tu Výhra čili Výhra. Pak se tahle sestava úplně rozpadla a Dušek dal dohromady novou Vizitu a dvě hry: méně zajímavý a hraný Konkurs (Konečný kurs) a Statek, který během krátké doby prodělal neuvěřitelné proměny co do obsazení, tak co struktury i koncepcí obsahu.

Kostky - Výhra čili Výhra - Statek - mnozí v tom viděli přímou návaznost na metody práce Ivana Vyskočila. Vizita - až na Pavučinu - vždy do jisté míry improvizovala, ale míra improvizace se nijak výrazně nelišila od toho, co můžeme znát od jiných improvizujících souborů (Osvobozené divadlo, Ypsilonka atd.) Když však předloni začal ve Statku hrát Martin Zbrožek, začalo být všechno hodně jinak. Statek byl čím dál volnější, čím dál improvizovanější, otevřenější... Vyústilo to ve VYSTOUPENÍ, které Vizita (dnes je jejím zřizovatelem OKD v Praze 10) hraje od loňska. Je to - není o tom takřka pochyb - v současnosti jediné představení v Československu (a možná nejen v něm) které je totálně improvizované, od první do poslední minuty. Jestli tomu někdo nevěří, má dvě možnosti: dál žít ve svém podezírání a omylu, nebo zajít si na několik Vystoupaní.

Takže: O čemena ŠP bude hrát, neví nikdo, ani Dušek se Zbrožkem (ti to někdy nevědí ani v prvních sekundách na jevišti). Jak dlouho bude představení trvat se taky neví - to vyplyne přirozeně z momentální situace. Dušek se Zbrožkem ovšem tvrdí, že vždy na jevišti vymalují to, co je ten večer v sále; když je tam smutek, vymalují tam smutek, když je tam bláznivá nálada, vymalují tam bláznivou náladu. Jaké Vystoupaní na ŠP bude, to tedy záleží trochu i na nás.

(jch)

PŘEDSTAVUJEME:

ÚSMĚV BRATISLAVA

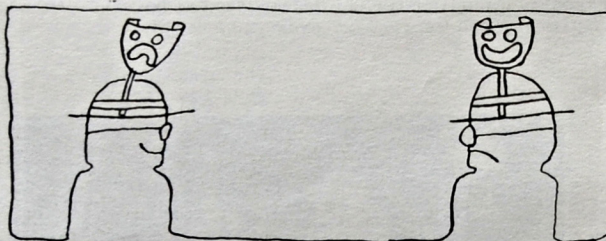
Soubor Úsměv vznikl před deseti lety, jeho vedoucími jsou manželé Michalidesovi. Alena Michalidesová je zároveň režisérkou souboru. O souboru se mluví jako o pohybovém divadle, scénáře se píší sami podle předloh nebo podle vlastních námětů. Na jejich repertoáru se v poslední době objevily tyto inscenace: Císařovy nové šaty /1981/ podle Anderse- na, Země-koule /1982/ na vlastní námět, Ze života hmyzu /1984/ podle bratrů Čapků, Romeo a Julie /1985/ podle Shakespeara, Jak jsem šel do sebe /1986/ od Štepy nebo Sněhurka a sedm trpaslíků /1985/ pro dě- ti. Mezi nejúspěšnější patřily Země-koule a Ze života hmyzu, které vyhrály soutěže slovenského amatérského divadla, a Sněhurka a sedm trpaslíků /92 repríz. Soubor vystupuje především v Bratislavě, ale i jinde, během doby svého trvání odehrál kolem 400 představení asi na 50 místech. V Písku se Úsměv představí s inscenací To druhé. Sou- bor nám o ní napsal: "To druhé je zlomek našich ná- zorů na nás. Každou chvíli kdesi stojíme a váháme kudy dál. Něco je těžké, něco pohodlné, něco poctivé a něco křivé. Když si vždy zvolíme to druhé, zařadíme se mezi ty proti kterým se stavíme, píšeme verše nebo hraje- me divadlo. Neumíme zdaleka odpovědět na všechny otáz- ky, které visí ve vzduchu, proto jsme si vybrali jen některé. Když nás divadlo dává dohromady, chtějí by- chom, aby dalo dohromady i diváky, když ne ve smyslu otázek, alespoň ve smyslu odpovědí."

(MS)

1 EINSTEIN SE ZMPLÍ

Člověk je tvor omylný, ale málokdo je ochotný si to přiznat tak, jako Einstein /v podání Marty Ja- vorské/ v závěru inscenace Vstan a chod píseckého divadelního souboru Vjem. Možná se mýlím já, když nesouhlasím se způsobem výpovědi, která mi byla včera předložena, možná se zmýlil soubor, když se pro takový způsob rozhodl. Základní problém vidím už v námětu. Dramatizace literárního textu, jeho adekvátní převedení do je- vištní řeči, je úkol značně náročný, a i když sou- bor /respektive Josef Javorský/ má s tímto diva- delním druhem už jisté zkušenosti /je to v pořadí už třetí dramatizace a dokonce druhá podle povídek Istvana Örkényho z knihy Minutové grotesky/, nepo- dařilo se mu je zde zúročit a výsledek je víc než problematický. Už sám název literární předlohy určuje žánr - kte- rý měl být rozhodně zachován i na jevišti - gro- teska. Vytvořit groteskní nadsázku je náročné i pro profesionály /viz diskutovaná inscenace Dobo- vých tanců v RDŽN v Praze/, natož pro amatérský soubor, který nemá potřebnou hereckou přípravu a výraznou režijní osobnost. Nechci soubor podceno- vat, ale myslím, že při volbě látky by měl lépe zvažovat své možnosti. Pro dramatizaci byly zvoleny čtyři povídky - Tor- schlusspanik, Sport, Vstan a chod a Matematika - které měly vypovídat o ... a teď jsem na rozpacích, protože nevím, o čem měly vlastně vypovídat. Chy- bělo mi nosné hlavní téma, které by spojovalo jed- notlivé stripky tak, aby vznikla jednotná mozaika. Představení výrazně chyběla dynamika, místo toho, aby se intenzita výpovědi stupnovala a vygradovala v závěrečné Matematice, bylo tomu spíš naopak. Po těžko dešifrovatelném úvodu, následoval poněkud srozumitelnější Torschlusspanik, ale pak se jed- notlivé "grotesky" stávaly stále méně jasnými, až se závěr ztratil v úplné nesrozumitelnosti. Inscenace, která zřejmě měla vypovídat o absurditě dnešního světa, se sama nechtěně stala absurdní. Ocenuji snahu souboru vypovídat o současnosti a jejích problémech, ale většina toho, co se na je- višti odehrávalo, byla zahalena takovou mlhou, že skrze ní nepronikly ani obecné teze, natož kon- krétní postřehy k dnešní realitě. Pro soubor byla tato inscenace jistě zajímavým po- kusem vyzkoušet si své možnosti, mně jako diváka ale neuspokojila.

Michaela Sedláčková

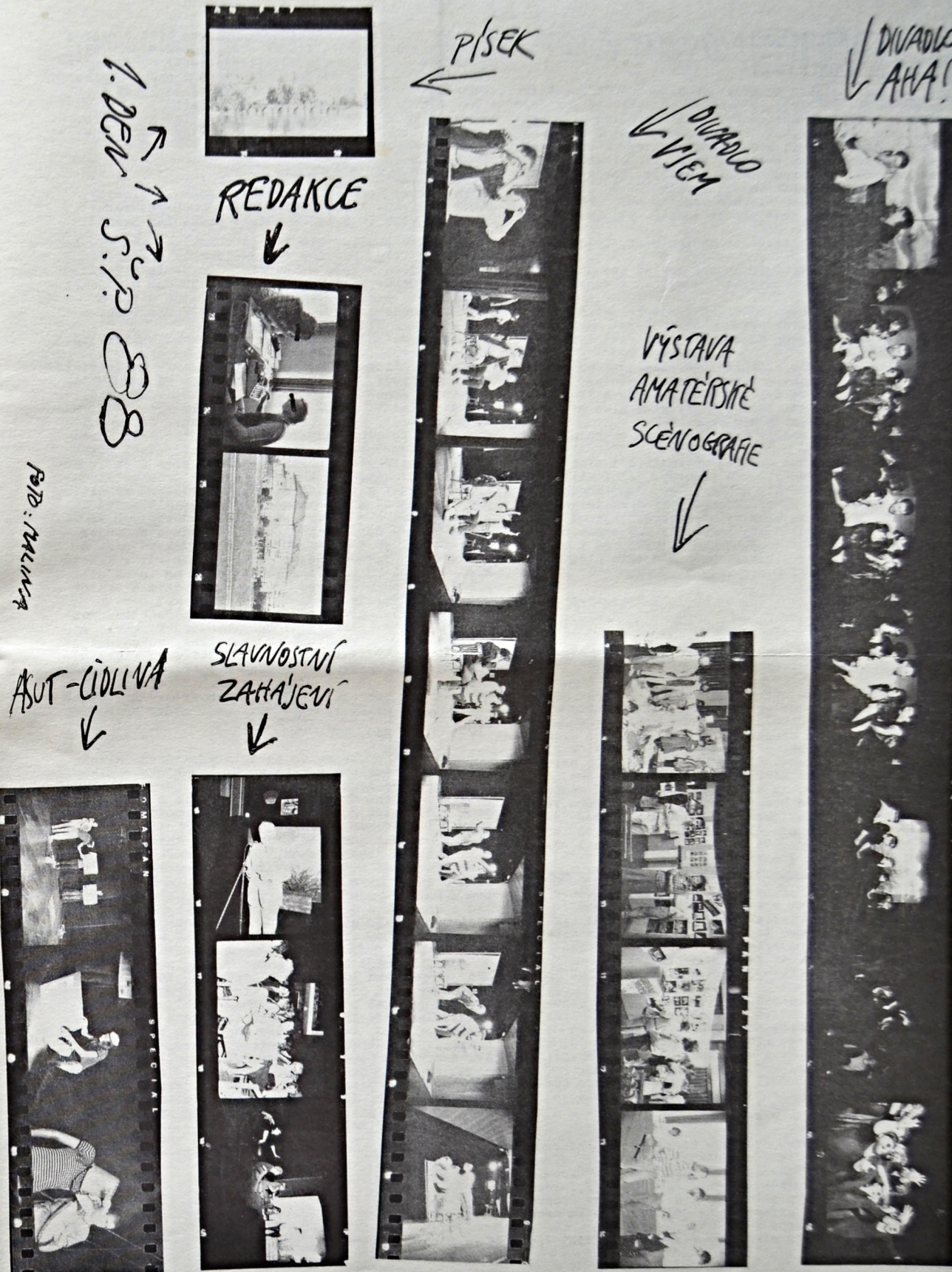
KOMU SE TO NELÍBÍ, AŽ ...

Nesouhlasíte-li s našimi recenzemi či jinak vyjadřo- vanými názory, můžete okamžitě po jejich přečtení sdě- nout, napsat protinázor a odnést jej k nám do tisko- vého střediska. Bude otištěn.

Redakce Zpravodaje :

a/ děkuje pánovi, který prodával v restauraci ZK ve středě odpoledne: schoval u sebe "Žravenky", které tam náš pološílený šéfredaktor zapomněl, na jeho do- taz či spíše prosbu, jestli mu je někdo neodevzdal dotyčný pán za pultem sáhl za sebe a obálku mu po- dal. Přispěl tak k nerušenému chodu naší redakce, za což mu buď čest a sláva. V Písku žijí slušní lidé!

b/ protestujeme proti nekoedukovanému ubytování, že- nská část při nočních návratech končí na náměstí u tří korun, muži se plahočí dál a výš, do Otavy. Tím je znemožněn řádný a korektní koedukovaný styk. Při- náší to jistě zádrhele a zklamání naděje.

DISKUSNÍ KLUBY

V loutkovém sále KD se sešla skupina Zdeňka Potužila (v počtu asi 20 lidí). Po úvodním představování začala diskuse o představení souboru AHA! Zpočátku jsme se snažili o rekonstrukci toho, co jsme vlastně viděli a snažili se zapojit své osobní výklady. Shodli jsme se, že manipulace je aktuální téma, ale přesto jsme jako diváci nabízenou hru nepřijímali. Pokoušeli jsme se tedy dopátrat, proč tomu tak bylo. "Divák je manipulovaný taky, je na dlouhém vodítku. Kdyby se to vyvíjelo jinak, než jsme předpokládali, asi bychom to přijali líp."

"Neplnění teze, že člověk je manipulován, bylo příliš ilustrativní."

"Na konci nebylo divadlo, chyběl základ pro přirozený pohyb, přirozený konflikt - k myšlence nenašli adekvátní děj."

Na závěr celý problém zobecnil Z. Potužil, když řekl, že lidé se po určitém vakuu snaží navázat na Beka apod., ale doba se změnila, abstraktní popis nám už nestačí.

U představení ASULU - Cidlina se téměř všichni diskutující shodli, že by je vzalo spíše vojenské publikum, pro které bylo původně určeno. A tento názor potvrdili i sami tvůrci, kteří mimo jiné otevřeně přiznali i inspiraci B. Hybnerem.

Představení samo nemělo pevnou stavbu, chyběla "pravidla hry".

Naposledy přišlo "na přetřes" představení píseckého Vjemu. Zde se vytvořili dvě skupiny: jedni měli z představení příjemný pocit, potěšilo je, nenáročnost nepovažovali za výtku; druhí nepřijali představení tak vstřícně, vadily zejména výkony herců, jejichž herecký styl neodpovídal tomu, co chtěla inscenace říci. Na závěr padl názor jednoho z účastníků, že z prvního dne neměl pocit divadla. Debatu o této otázce jsme si nechali do dalších diskusí.

V. Tomášková

V divadelním klubu SDS se diskuse odvíjela pod vedením dramaturga Jana Vedrala. Hovořilo se nejdříve o souboru Cidlina, větší prostor byl věnován diskusí o inscenaci Taková hra souboru AHA z Lysé nad Labem. U první inscenace se většina účastníků diskuse shodla na tom, že předpokládala určité publikum a byla postavena na úzké spolupráci s ním. Vojenská problematika ale ve formě, v jaké byla předložena, nerezovala. V souvislosti s touto inscenací byla položena otázka, do jaké míry lze aktivizovat diváka, kde je určitá hranice, za kterou už divadlo jít nemůže. O inscenaci Taková hra se hovořilo dost dlouho, většínou bylo souboru vytýkáno, že jsme mohli předvídat, jakým směrem se bude dále vyvíjet, protože to, co nám bylo předvedeno, všichni známe. Většina z nás očekávala hlubší, konkrétnější výpověď.

Zpravodaj měl mít původně jen čtyři strany. Včera jsme se operativně rozhodli, že nebudeme šetřit sebe, vás, papír ani tiskárnu. Proto má dnešní číslo / a věřím, že tomu tak bude i nadále / osm stran + přílohu. Avšak nestránkovaných. Chápejte proto prosím Vás, číslo tak, že arch s hlavičkou - to jsou první čtyři strany, arch bez hlavičky pak další čtyři strany.

Omlouváme se za tiskové chyby, které v čísle jsou. Korektury děláme opravdu na koleně a některé třeba i po dvanácti hodinách práce. To byl případ i rozhovoru s Petrem Léblem, kde jich je nejvíc, jak jsme zjistili, když nám tiskárna dodala první arch. Ten článek byl v tomhle smyslu nešťastný i tím, že chyby udělali i grafik a paní, která nám články - jinak velmi ochotně a obětavě - přepisuje. Budeme se snažit vyvarovat takových kiksů.

ZPRAVODAJ 28. ročníku Šrámkova Písku // vedoucí redaktor: Josef Chuchma // členové redakce: Josef Brož, Věra Černá, Jana Návratová, Michaela Sedláčková, Jolana Šopová, Zdeněk Tichý, Veronika Tomášková, Petr Žantovský // fotograf: Oldřich Malina // grafická úprava: Rostislav Pospíšil // Redakce otiskne i příspěvky, s jejichž obsahem nesouhlasí // tisk Palcát, tiskárna VÚ Písek, náklad 400 ks // povoleno ONV Písek pod č. 3305 - 013/88 // neprodejné. II

Za jeden z hlavních problémů inscenace byla označena její dramaturgie, hovořilo se o situačním modelu, který je zde využit, o tom, jak tento model dokáže dnešního diváka uspokojit. Byla nadhozena i problematika dnešního hrdiny, davu - co to vlastně je a zda si v něm člověk může uchovat vlastní tvář. Na závěr se k připomínkám vyjádřila členka souboru, seznámila nás s některými problémy, které kolem včerejšího představení vznikly.

ZPRÁVA O S.D.K. č. 1

/S.D.K. viz: Hroch, V.: Zkratky, značky, akronymy, Svoboda, Praha 1983, 230s S.D.K. - Scherhauferv diskusní klub in S.D.S. - Stálá divadelní scéna/

Začalo to pomalu, ale jak je v našich podmínkách zvykem - jistě. Cidlina se vyšplouchla přes příliš brzy na to, aby bylo možné říci, že je to divadlo. ASUT a Šrámkův Písek asi skutečně nebudou divadelní vrstevníci. Dostí o tom, čili že "o tom - potom" /viz Scherhauferv, P.: Výrazivo, SPN Praha 1986, 142 s. JEN K MÍSTNÍMU STUDIUM/

Diskuse začíná být diskusí až v okamžiku "Takové hry". Scherhauferv přechází od pódia ke dveřím a "odkrývá ložiska" /literatura viz výše/. Seminaristé se rozehrávají. Model divadla 60. let ve smyslu totalitního inscenačního principu skončil. Divadlo, které představí problém a příliš brzy vydá klíč, nemá o čem hrát. Velmi brzy. Takřka záhy. Generační rozpor ve vnímání Karafiátových Broučků /viz Konečný, D.: Disproporce v recepci a interpretaci etických, estetických a normotvorných kvalit díla J. Karafiáta: Broučci na zkoumaném vzorku dvou poválečných generací s přihlédnutím k praktickému využití pro inscenační a inseminační postupy; diplomová práce, katedra výchovy a vzdělávání dospělých FF UK, Praha 1976/. Spíš se poslouchá, méně se diskutuje. A je i co a je i o čem. O barvách v Takové hře, o Klauniádě v Takové hře, o použité beletrii v Takové hře. V okamžiku povýšení pocitovosti na inscenační princip je povoleno vše. /Chaos je jedním z pravděpodobných výsledků/.

Vstan a choď a výsledkem možná bude "chozená rozhlasová hra" /literatura: Scherhauferv, P. - viz výše/. Literatura ke čtení a literatura ke koukání se vždycky nadržují za ruce. Pak se mluví o maďarských dramaticích. Objevování a úžas z rychlosti sousedova vozu.

To co nás obklopuje nejsou jen modelové hry, vůně smaženice a mylné přesvědčení, že o něčem něco víme. Kdepak.

INTIMNÍ DISKUSE

- fou -

Intimní však pouze co do počtu zúčastněných, nikoli však v názorech na věc. Kolem M. Porubjaka vznikla přátelská atmosféra. Žádné vyhrocené spory ani slovní potyčky, vzácná shoda. Diskutovat bylo o čem. Včera jsme viděli tři různá představení a protože mezi námi byl přítomen pouze jeden z účinkujících /z ASUTU/, začali jsme tedy rovnou představení Cidlina.

Celkově jsme se shodli na specifičnosti vojenského prostředí a tím i obtížnosti komunikace se zdejšími diváky. Svůj názorem přispěla také Hedwig Golpov z MDR: "Pracuji s mladými lidmi a snažím se také o kontakt s divákem. Přímě jsem trpěla, že se lidi nepodařilo strhnout, že nic nedělají, že se ty plachty nehýbou..." I ti, kteří se občas zapojili, byli rozehráváním stejné situace unaveni.

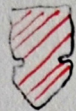
Nejkladněji bylo hodnoceno představení souboru AHA! z Lysé nad Labem. Nejkladněji v otázce myšlenkového vyznění a použití výrazových prostředků, avšak celkově jsme si představení charakterizovali jako model. Inscenátoři si zvolili dané téma - zůstat individualitou, avšak určitým způsobem si jej tím i omezili. "Prostředky manipulace, které si dav volil, šly z pohádek přes hračky, až k násilí a brutálnímu vykuřování jedinečného člověka." Na závěr debaty o této inscenaci se vyslovil M. Porubjak: "Myslím si, že při této práci /snaha o autorské vyjádření/ je důležitější postup a přístup /hledání nových možností/ než finální produkt."

Věra Černá

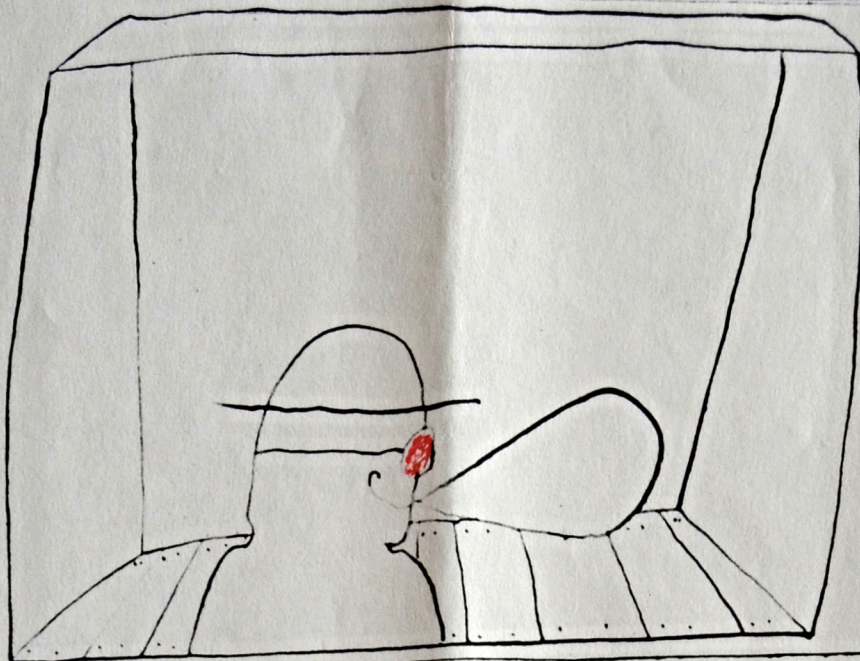

NĚKOLIK DIVADELNÍCH POJMŮ, OPRAVDU
NAŽORVĚ VYSVĚTLENÝCH.

Nº1

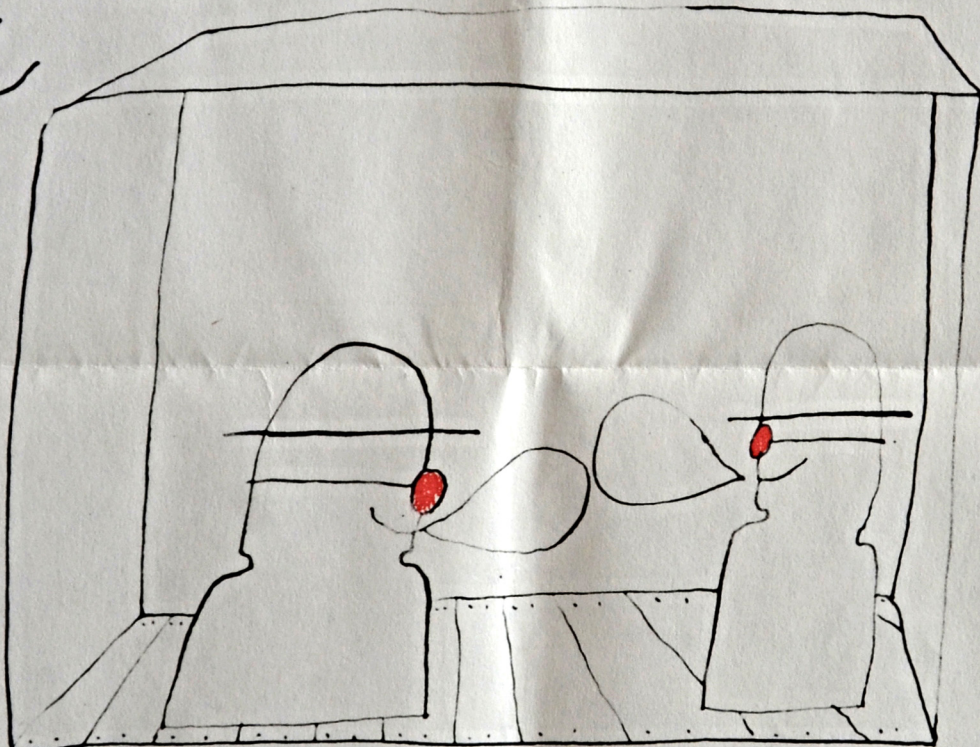
Monolog

Nº2

Dialog

Nº3

Sbor

